

HARKU VALLAVALITSUS

KORRALDUS

Tabasalu

23. mai 2023 nr 291

Harku Vallavalitsuse 28.03.2023 korralduse nr 191 peale esitatud vaide rahuldamata jätmine

A. Vaide esitamine ja vaide sisu

Transpordiamet esitas 27.04.2023 vaide Harku Vallavalitsuse (edaspidi vallavalitsus) 28.03.2023 korralduse nr 191 kehtetuks tunnistamiseks.

Vaides toodi välja:

- 29.03.2023 teavitas vallavalitsus Transpordiametit 28.03.2023 korraldusega nr 191 projekteerimistingimuste andmisest Laabi külas Kardiraja maaüksuse detailplaneeringu vee- ja kanalisatsioonilahenduse ning kardiraja laienduse rajamise täpsustamiseks, mille koosseisus on Transpordiametit teavitatud ka kirja nr 7.1-2/21/25334-2 märkustega arvestamata jätmisest.

- Transpordiamet on volitatud täitma projekteerimistingimustes käsitletavate kinnistutega piirneval 11191 Harku-Rannamõisa tee (19801:002:0299) kinnistul omaniku rolli. Vaide esitaja leiab, et vallavalitsuse poolt väljastatud projekteerimistingimustega kitsendatakse vaide esitaja omandiõigust ebaproportsionaalselt, seadusliku aluseta ning kavandatu oleks vastuolus kehtivate õigusnormidega.

- Riigitee nr 11191 aasta keskmine liiklussagedus on 5779 autot ning tegemist on vastavalt maantee projekteerimisnormidele III klassi maanteega, mis on lähenemas II klassi maanteele (6000 a/ööpäevas). II klassi maantee liiklussageduse saavutamine on

lähiaastate perspektiiv. Juurdepääsu kavandamisel on sobilik ja vajalik tugineda juba käesoleval hetkel II maantee klassist. Olukorras, kus detailplaneeringu realiseerimisel tõstetakse olemasoleva tõmbepunkti teenuste kvaliteeti ja ühes sellega eeldatavalt kasutussagedust, tuleb enne mistahes arendustegevust viia normidega kooskõlla ka juurdepääs arendusalale.

- Projekteerimistingimustega soovitakse rajada kardiraja laiendus Kardiraja parkla kinnisasjale detailplaneeringuga ette nähtud parkla asemele. Tulenevalt kardiraja laiendusest osutub vajalikuks likvideerida olemasolev kohalik avalikult kasutatav tee nr 1982613 Tööstuse tee ning sellega seoses ka riigitee ristumiskoht.

- Vaide esitaja on seisukohal, et tuginedes kõnealustele maantee projekteerimisnormidele, asjakohastele standarditele ja juhenditele on riigitee ristmiku ümber ehitamine kanaliseeritud ristmikuks vajalik. Kui projekteerimistingimused jäävad kehtima ning ohutuid

juurdepääsulahendusi arendusalale ei kavandata, siis seatakse ohtu riigiteel liiklejad. Kohaliku omavalitsuse projekteerimistingimustes käsitletav ristmiku tüübi valik on vastuolus maantee projekteerimismõistega.

- Vallavalitsus ei ole vaidlusaluses haldusmenetluses asjakohaselt hinnanud pädeva asutuse õigustlikku piiristust projekteerimistingimuste esemega seonduvalt. Kavandatavate ehitiste ja rajatiste mõju on otseselt seoses riigiteega, mistõttu pidanud vallavalitsus kaasama Transpordiameti kooskõlastajana EhS § 31 lg 4 p 1 kohaselt, mitte kui arvamuse andjana EhS § 31 lg 4 p 2 mõttes.

- Vallavalitsusel ei ole pädevust hinnata detailplaneeringu realiseerimisest tulenevat mõju riigiteele ega liiklusskeemile. Lisaks on vald ebapiisavalt põhjendanud Transpordiameti märkustega arvestamata jätmist. Olulisemana neist on jäetud põhjendamata vastuolu maantee projekteerimismõistega ristmikutüübi valiku osaga. Samuti on vallavalitsus jätnud arvestamata kehtivas detailplaneeringus toodud asjaolu, et „teed (sh ristumiskohad) on vajalik lahendada vastavalt seadustele, standarditele ja normidele eelprojekti ning põhi projekti staadiumis.“

B. Õiguslikud alused

Riigivastutuse seaduse (RVastS) § 3 lõike 1 kohaselt võib isik nõuda haldusakti kehtetuks tunnistamist üksnes selles ulatuses, milles rikutakse tema õigusi, kui seadusega ei ole sätestatud teisiti. RVastS § 3 lõike 3 kohaselt võib haldusakti kehtetuks tunnistamist nõuda kaebusega halduskohtumenetluses või vaidega haldusmenetluses.

Haldusmenetluse seaduse (HMS) § 71 lõike 1 kohaselt võib isik, kes leiab, et haldusaktiga või haldusmenetluse käigus on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, esitada vaide.

HMS § 72 lg 1 kohaselt võib vaidemenetluse korras nõuda:

- 1) haldusakti kehtetuks tunnistamist;
- 2) haldusakti osa kehtetuks tunnistamist, kui seadus ei piira haldusakti osalist vaidlustamist;
- 3) ettekirjutuse tegemist haldusakti andmiseks, asja uueks otsustamiseks või toimingute sooritamiseks.

HMS § 76 lg 2 kohaselt märgitakse vaides:

- 1) haldusorgani nimetus, kellele vaide on esitatud;
- 2) vaide esitaja nimi või nimetus, postiaadress ja sidevahendite numbrid;
- 3) vaidlustatava haldusakti või toimingute sisu;
- 4) põhjused, miks vaide esitaja leiab, et haldusakt või toiming rikub tema õigusi;
- 5) vaide esitaja selgelt väljendatud nõue;
- 6) vaide esitaja kinnitus selle kohta, et vaieldavas asjas ei ole jõustunud kohtuotsust ega toimu kohtumenetlust;
- 7) vaidele lisatud dokumentide loetelu.

HMS § 78 sätestab, et kui vaie ei vasta HMS §-s 76 sätestatud nõuetele, aitab haldusorgan puudused kõrvaldada või annab isikule 10-päevase tähtaja puuduste kõrvaldamiseks.

C. Vaide läbivaatamise tähtaja pikendamine

HMS § 84 lõike 1 kohaselt lahendatakse vaie 10 päeva jooksul arvates vaide edastamisest vaiet läbivaatavale haldusorganile. HMS § 84 lõike 2 kohaselt võib haldusorgan, kui vaiet on vaja täiendavalt uurida, vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni 30 päeva võrra. Tähtaja pikendamise teade edastatakse vaide esitajale. Kuivõrd esines vajadus vaiet täiendavalt uurida, pikendas vallavalitsus 08.05.2023 kirjaga nr 12-3/2292-1 vaide läbivaatamise tähtaega kuni 06.06.2023.

D. Vaide läbivaatamine

Harku Vallavolikogu 22.02.2006 otsusega nr 15 kehtestati Kardiraja maaüksuse detailplaneering, mille koosseisu kuulub osaliselt ka 11191 Harku-Rannamõisa tee katastriüksus (19801:002:0299).

Vallavalitsusele esitati 07.07.2021 läbi ehitisregistri projekteerimistingimuste taotlus detailplaneeringu olemasolul Laabi külas Kardiraja maaüksuse vee- ja kanalisatsioonilahenduse ning kardiraja kujunduslike ja ehituslike tingimuste täpsustamiseks.

Projekteerimistingimuste taotluse kohaselt sooviti Laabi külas Harku tee 67 kinnisasja ühisveevärgiga liitumist Ranna tee ja Rannamõisa-Harku tee ristumiskoha asemel rajada Sütetsa ja Õispuu tee ristist, reovee kogumismahuti asemel soovitakse liituda ühiskanaliseatsiooniga Sütetsa ja Õispuu tee ristist. Ühisveevärgi- ja -kanaliseatsioonitorustik soovitakse rajada Sütetsa tee, Sütetsa tee 49 ja Harku tee 67 kinnistutele. Samuti soovitakse rajada Kardiraja detailplaneeringuga ette nähtud parkla asemele kardiraja laiendus.

Vaide esitaja märgib vaites, et olukorras, kus soovitakse realiseerida detailplaneeringut (sh projekteerimistingimustega täpsustatud kujul) tuleb planeeringualale tagada ka ohutud juurdepääsuteed ja liikluskeskkond vastavalt seadustele, standarditele ja normidele. Lisaks viitab vaide esitaja, et EhS § 8 kohaselt peab ehitise, ehitamine ja ehitise kasutamine ja ehitamisega muu seonduv tegevus (sh juurdepääs planeeringualale) olema ohutu. Ehitise, ehitamine ja ehitise kasutamine ning ehitamisega seonduv muu tegevus on ohutu, kui see ei põhjusta ohtu inimesele ega varale. EhS § 97 lg 1 kohaselt teed ja tee toimimiseks vajalikud rajatised tuleb hoida korras viisil, et need vastaksid nõuetele ning tagatud oleksid tingimused ohutuks liiklemiseks. Lisaks viidatakse vaites, et ohutut ehitustegevust ei ole võimalik korraldada ega ehitist (sh kardirada) korraldajalt kasutada ilma ohutut ja normide kohast juurdepääsu omamata.

Vallavalitsus nõustub sisulise poole pealt vaide esitaja eelpool nimetatud seisukohtadega selles osas, et nii ehitise rajamine, kasutamine kui ehitiste korras hoidmine peab olema korraldatud viisil, et need vastaksid nõuetele ning tagatud oleksid tingimused ohutuks liiklemiseks. Samas tuleb toonitada, et vallavalitsus on projekteerimistingimuste taotluse lahendamisel otseselt seotud projekteerimistingimuste taotluse esemega, ega saa esitada taotlejale nõudmisi, mille esitamine ei ole konkreetset menetluses põhjendatud ega õiguspärane. Antud juhul on vallavalitsusele esitatud projekteerimistingimuste taotlus Kardiraja maaüksuse vee- ja kanalisatsioonilahenduse ning kardiraja kujunduslike ja ehituslike tingimuste täpsustamiseks ning vallavalitsus saab täpsustada detailplaneeringu lahendust taotluses märgitu piires. Olemasoleva Tööstuse tee likvideerimine ja selle rajamine uude asukohta, on alal kehtiva Kardiraja maaüksuse detailplaneeringu põhilahenduse realiseerimine ehk siis detailplaneeringu kohane tegevus.

Oluline on mainida, et vaidlusalune Tööstuse tee ei ole reaalsuses ka ligipääsuks planeeringualale nagu väidab vaide esitaja. Tööstuse tee kaudu planeeringualale ligipääs toimuma ei hakka, detailplaneering näeb ette vaid Tööstuse tee teise teekoridori tõstmise. Tööstuse tee on tupiktee tagamaks ligipääsu Tööstuse tee 6 – 13 kinnistutele, millel asuvad väikeettevõtted, tegemist ei ole ligipääsuteega Kardiraja maaüksuse detailplaneeringu alale. Detailplaneeringut täpsustavate projekteerimistingimustega soovitakse varem detailplaneeringus Kardiraja parkla kinnistule (katastritunnus 19801:002:1775) planeeritud 136 kohaga parklast loobumine ning selle asemel laiendada kardirada ka Kardiraja kinnistule. Seega Tööstuse teele arenduselt mingit liikluskoormust ei lisandu ning arendusega kaasnevat liiklussageduse kasvu ega ka liikluskoosseisu muutust Tööstuse teele ei tule. Harku Vallavolikogu 27.01.2022 otsusega algatati detailplaneeringu koostamine olemasoleva kardiraja laiendamiseks ning selle detailplaneeringu koostamise raames lahendatakse ka nõuetekohane ligipääs planeeringualale Harku tee 67 kinnistult, mille kaudu hakkab toimuma ka reaalne ligipääs planeeringualale. Transpordiamet on kõnealusele detailplaneeringule oma 23.12.2022 kirjaga nr 7.2-2/22/27046-2 väljastanud seisukohad, millest tuleb detailplaneeringu koostamisel lähtuda.

Vallavalitsus nõustub ka vaide esitaja poolt viidatud kehtiva Kardiraja maaüksuse detailplaneeringu seletuskirjast tuleneva põhimõttega, et „teed, platsid ja väljakud lahendatakse vastavalt seadustele, standarditele ja normidele eelprojekti ning põhi projekti staadiumis.“ Vallavalitsus on seisukohal, et Tööstuse tee ja 11191 Harku-Rannamõisa riigitee lõplik ristmiku lahendus selgub Tööstuse tee ehitusloa väljastamise menetluses, kuhu vallavalitsus kaasab Transpordiameti kooskõlastajana EhS § 31 lg 4 p 1 kohaselt. Tööstuse tee ehitusloa menetluses tuleb sisuliselt analüüsida ka seda, kas antud ristmik vajab kanaliseeritud lahendust või mitte. Vallavalitsus on seisukohal, et lähtudes PlanS § 126 lg 1 p 4 määratakse detailplaneeringuga detailplaneeringu kohustuslike hoonete ja rajatiste toimimiseks vajalike ehitiste, sealhulgas tehnovõrkude ja -rajatiste ning avalikule teele juurdepääsuteede võimalik asukoht ehk siis detailplaneeringu eesmärgiks on kavandada perspektiivne teede asukoht, samas detailne teelahendus selgub siiski tee ehitusprojekti staadiumis ning ehitusprojekt tuleb koostada kehtivate õigusaktide ning normide alusel.

Vallavalitsus ei nõustu vaide esitaja seisukohaga, et tulenevalt projekteerimistingimustega lubatavast kardiraja laiendusest osutub vajalikuks likvideerida olemasolev kohalik avalikult kasutatav tee nr 1982613 Tööstuse tee ning sellega seoses ka riigitee ristumiskoht. Tööstuse tee teise teekoridori tõstmise vajadus tuleneb juba kehtivast detailplaneeringust ning tee ehitusloa saaks omanik taotleda ka ilma vaidlustatud haldusaktita. Nagu eelnevalt viidatud on Tööstuse tee ümbertõstmine alal kehtiva Kardiraja maaüksuse detailplaneeringu realiseerimine, seega ei ole see tegevus seotud vallavalitsuse 28.03.2023 korralduse nr 191 esemega, milleks oli kardiraja vee- ja kanalisatsioonilahenduse ning kardiraja kujunduslike ja ehituslike tingimuste täpsustamine.

Seega kokkuvõtlikult on vallavalitsus seisukohal, et vaide esitaja poolt esitatud nõudmised ristmiku lahenduse osas on esitatud vales menetluses ning antud seisukohad tuleks Transpordiametil esitada Tööstuse tee ehitusloa väljastamise menetluses, kuna vaidlustatud haldusaktiga ei väljastatud projekteerimistingimusi Tööstuse tee projekti koostamiseks vaid vee- ja kanalisatsioonilahenduse muutmiseks ja kardiraja laiendamiseks, Tööstuse tee ümberehitamine on kehtestatud planeeringulahenduse elluviimine.

E. Vaideotsus

Arvestades eeltoodut ning tuginedes HMS § 85 punktile 4:

1. Jätta Transpordiameti vaie Harku Vallavalitsuse 28.03.2023 korraldusele nr 191 rahuldamata.

2. Korraldus jõustub teatavastegemisest.
3. Korraldust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul selle teatavastegemisest arvates, esitades kaebuse Tallinna Halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)

Katrin Krause
vallavanem

(allkirjastatud digitaalselt)

Maarja Lehemets-Tihhanov
vallasekretär